

M.S.W. SEM-IV (CBCS) (2016 COURSE) : SUMMER - 2018
SUBJECT: HRM & LW – 12 : OCCUPATIONAL HEALTH & SAFETY

Day: **Wednesday**
Date: **02/05/2018**

S-2018-0453

Time: **02.00 PM TO 05.00 PM**
Max. Marks: 60

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
  - 3) Both sections should be written **SEPARATE** answer books.
-

SECTION – I

- Q.1** Write short notes on any **TWO** of the following **(10)**
- a) Safety provisions for workers
  - b) Stress and Mental Health
  - c) Concept of Occupational Health

- Q.2** Explain Quality of Work Life and its impact on Health and Safety. **(10)**

OR

Define Occupational stress and suggest measures for its prevention.

- Q.3** Explain the role of Management in Health and Safety. **(10)**

OR

Explain the development of Occupational Health in India.

SECTION - II

- Q.4** Write short notes on any **TWO** of the following **(10)**
- a) Pollution Control
  - b) Health and Safety Programs
  - c) Safety Climate

- Q.5** Discuss in detail the Environment policies and Programmes. **(10)**

OR

Explain Air, Water and Noise pollution with suitable examples.

- Q.6** State the various causes of Industrial Accidents. **(10)**

OR

Critically Analyze safe work environment with reference to your field work.

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) दोन्ही विभाग वेगवेगळ्या उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा. (१०)
- अ) कामगारासाठीच्या सुरक्षिततेच्या तरतुदी
ब) ताण तणाव व मानसिक आरोग्य
क) व्यावसायिक आरोग्याची संकल्पना
- प्र.२ कार्य जीवनाची गुणवत्ता म्हणजे काय त्याचा आरोग्य व सुरक्षितता यावर होणारा प्रभाव (१०) स्पष्ट करा.

किंवा

भारतातील व्यावसायिक आरोग्याचा विकास स्पष्ट करा.

- प्र.३ आरोग्य आणि सुरक्षितता मधील व्यवस्थापनाची भूमिका स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

भारतातील व्यावसायिक आरोग्याचा विकास स्पष्ट करा.

विभाग - २

- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा. (१०)
- अ) प्रदुषण नियंत्रण
ब) आरोग्य व सुरक्षिततेचे उपाय
क) सुरक्षिततेचे वातावरण
- प्र.५ पर्यावरण धोरण व कार्यक्रम यावर सविस्तर चर्चा करा. (१०)

किंवा

योग्य उदाहरणासह वायु, जल व आवाज प्रदुषण स्पष्ट करा.

- प्र.६ औद्योगिक अपघाताची विविध कारणे विशद करा. (१०)

किंवा

तुमच्या क्षेत्र कार्याच्या अनुभवाचा संदर्भ देऊन सुरक्षित कार्य पर्यावरणाचे टिकात्मक विश्लेषण करा.

* * * *